

OPENART

LÄRARHANDLEDNINGAR 2022

Innehåll	Sida
Introduktion till OpenArt 2022	2
Karta över OpenArt 2022	3
<u>Tema: Klimat och miljö</u>	4
Ingrid Ogenstedt – Tillväxter	5
Diane Landry – Boat Creature	6
Diane Landry – Exhaustion	7
Diane Landry – Mandala Perrier & Mandala Naya	8
Tanya Preminger – Towards the Sky	9
Isabelle Demers & Fanny Mesnard – Happy Cast Aways	10
<u>Tema: Gatukonst och det offentliga rummet</u>	11
Kristina Lindberg – Public Space	12
Jessie & Katey – Untitled	13
Tedde Twetman – SMHIs sommarvisa & Hus till salu	14
Tedde Twetman – Näckrosor och svensk bro	15
Abdalla Basher – Uncertainty	16
<u>Tema: Delaktighet & identitet</u>	17
Inuti – Som ringar på vattnet, Ana Isabel Diez – Cross (Stitch) Point & SIMKA – ÅL-KÅL-POTATIS-IS-BJÖRK & DÖDENS Ö.	18–20
Frida Ingha – Tillgänglighet för ingen alls, Christina Bruland – Samtal på bänk & JareKoziara – Three Alphabets.	21–23
Felix Robert Huber – i am only me by accident, Daniel Pešta – Chain, PHOTOGRAPHERHAL – Zatsuran & Marianne Schmidt – ...Alltså finns jag.	24–28
<u>Tema: Existentiella frågor</u>	29
Luciana Rondolini – Cosmic Calamity, Malin Tivenius – Rum för avsked & Mats Lodén – Katedral – ett konkret	30–32
Susanne Schmidt Nielsen – cargo	33
Tobias Bradford – As My Eyes Adjust	34

Introduktion till OpenArt 2022

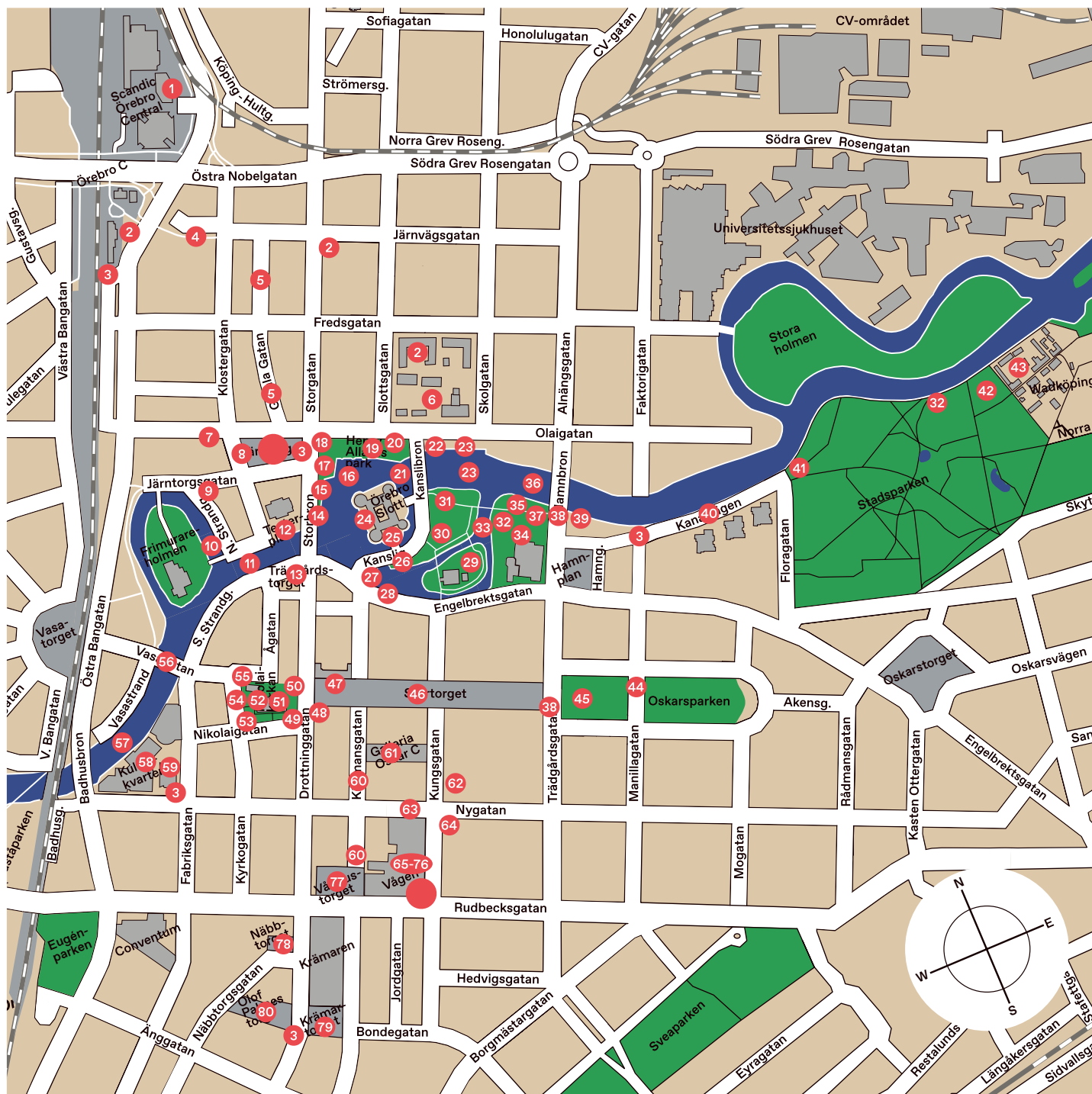
OpenArt är örebroarnas återkommande konstutställning, utomhus, mitt i staden. Genom hög konstnärlig kvalitet och frihet skapar biennalen inspiration, nya tankar, och samtal som främjar demokratin både under och mellan utställningsåren. OpenArt är till för alla och konsten ska därför vara tillgänglig för och engagera alla. Det är en utställning med konst från hela världen och ständigt nya upplevelser som lockar såväl örebroare som andra till staden. Den leder till ett ökat intresse för konst och kultur, inspirerar till utveckling och gör Örebro till en attraktiv stad att leva och utvecklas i.

OpenArt verkar för att vara en tillåtande och demokratisk plattform där alla oavsett bakgrund och förutsättningar får möjlighet att både fysiskt och mentalt överraskas. Men demokrati handlar inte bara om deltagande utan även om tillgång till kunskap och information och olika perspektiv. Konst är en sorts kunskap, ett sorts berättelser om världen och rollen som konstnär kan ha många olika skepnader. Konstnären kan agera som ögonvittne, journalist, forskare, utforskare, aktivist, som en sorts dagboksförfattare eller sagoberättare, politiker eller poet.

Samtidskonsten fungerar ofta som en spegling av samhället sett ur konstnärens perspektiv. Genom att uppleva samtidskonst kan vi addera andras bilder av verkligheten till vår egen förståelse av den.

I denna lärarhandledning presenteras fyra teman som flera konstverk på OpenArt 2022 berör och som ofta är aktuella i vår samtid: Klimat och miljö, Gatukonst och det offentliga rummet, Delaktighet och identitet, Existentiella frågor. Dessa teman har var sitt eget kapitel nedan som var för sig innehåller reflektioner, ingångar till konsten och korta texter som beskriver konstverken.

KARTA ÖVER OPENART 2022



Tema: Klimat och miljö

Klimathoten reser frågor om framtiden på den här planeten. När atmosfärens tunna hölje kring jorden tunnas ut, smälter isarna, temperaturen stiger och förutsättningarna ändras för liv av alla slag. Vid FN-konferensen i Paris 2015 kom världens länder överens om att begränsa den globala uppvärmningen genom att minska utsläppen av växthusgaser.

Klimatfrågorna engagerar många, inte minst unga människor. Hur ska vi människor leva? Vad kan vi tillåta oss att göra, hur ska vi resa, vilka bränslen och byggnadsmaterial kan ersätta de fossila? Hur skapar vi utveckling som håller i längden?

Hur viktigt är det att vi återvinner, återbrukar och vilken roll har naturområden i staden?

Flera av konstverken knyter an till hur människors verksamhet påverkar planetens klimat och ekosystem, men även människors samspel med varandra. Finns här något som väcker rädsla eller skräck? Om ja, varför?

Karin Perers, skribent

Ingrid Ogenstedt – Tillväxter

Nummer 29 på OpenArts karta

Tre skulpturer skapade av gräs, jord, sten, metall och betong som kan växa, andas, mutera och förändras över tid. Formerna spänner, växer, skjuter upp ur marken och tar sats. Ett frö, en knöl eller en planta besitter potens och kraft. Ogenstedt använder sig av ett biologiskt formspråk och naturens igenkännliga material och struktur som genom förstoring plötsligt verkar främmande och exotiska. Parken, som i sig är en konstruerad verklighet där fantasi och verklighet kan vara svåra att skilja från varandra. Naturen är aldrig stilla, aldrig tyst. Förvandlingen är ständigt pågående och en rörelse som betonar tiden.

Samtala, utforska och skapa

Naturen är aldrig stilla, menar konstnären Ingrid Ogenstedt.

- Hur tänker du att naturen ändras, under ett år?
- Vilka bestående förändringar av naturen har du sett eller hört talats om?
- Gör en skulptur med inspiration från naturens former.



Diane Landry – Boat Creature

Nummer 8 på OpenArts karta

”Boat Creature” är en skulptur som väcker en spännande mångtydighet ifrån formella och gestaltande släktskap med djurriket, människokroppen och vindens osynliga energi. Konstverket bjuder in till att på egen hand animera två dansande armar – bevingade varelser, vattenlevande bestar, svepande slöjor - och förvandla det vanliga till en flygande livboj. Vissa kommer uppleva exploateringen av haven, plastkontinenter, sjötransporter, hybridarter eller drömbilder av valar. Den vertikala båten kommer ifrån en obestämd tid, den hänger i tiden redo att lyfta – bli ett rymdskepp. Fartyget bär det förflutna, framtiden, hopp och drömmar. En möjlighet, ett löfte.



Diane Landry – Exhaustion

Nummer 51 på OpenArts karta

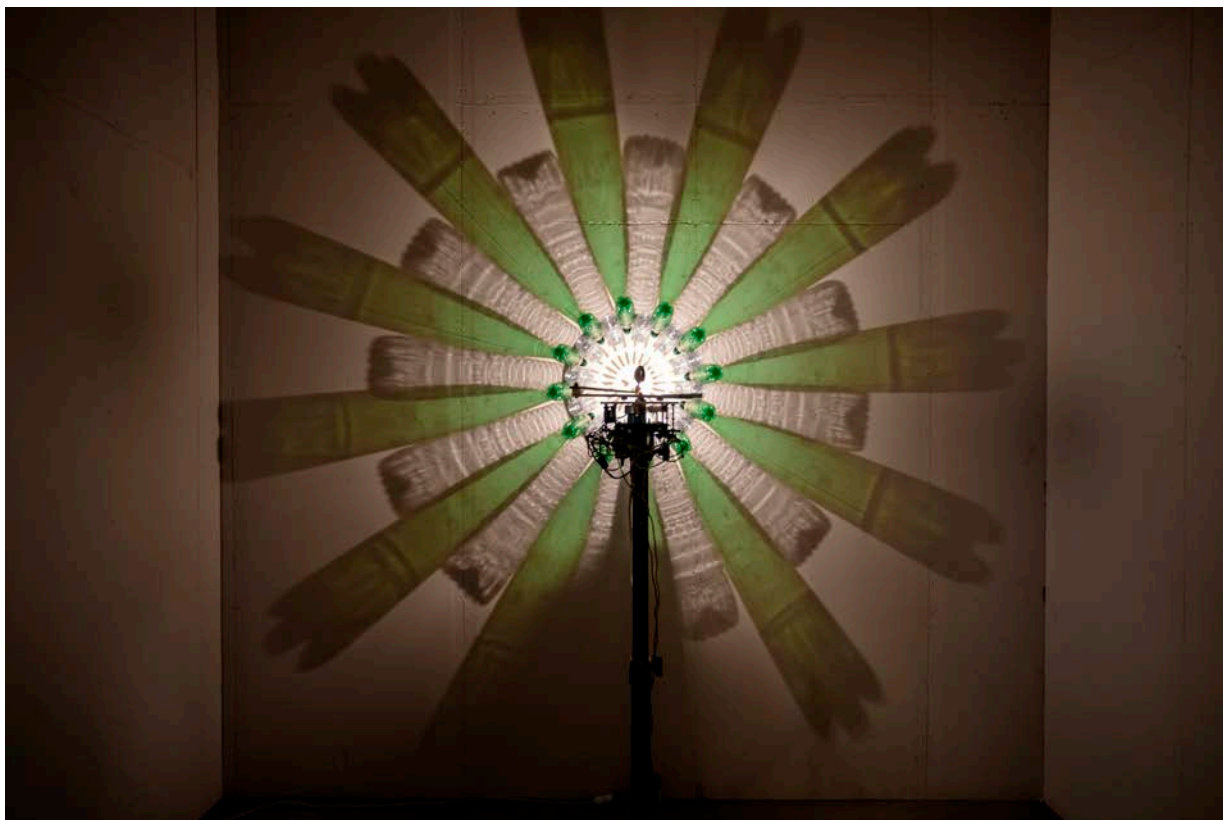
Skir som en ljuskrona av kristall skimrar "Exhaustion" (Utmattning) mot skyn. Skönheten är påfallande. Magi finns i objektens rörelse och samspel. Måtten är enorma: 4,1 meter i diameter, över 2 meter i höjd och därtill 1,5 meter i skiftande läge. Landry har skapat installationen av återanvända saker. Det glittrande glaset i kronan är i själva verket genomsiktliga bestick och andra föremål av plast. Mekaniken är robust och fungerar genom basala instrument som hjul, skruv, remskiva och spak. Landry vill att hennes verk ska upplevas som en märklig maskin för att drömma om rum, tid och ljus – och där tusen berättelser kan bubbla upp. Att ge vardagliga ting ny betydelse är hennes signum.



Diane Landry – Mandala Perrier & Mandala Naya

Nummer 75 på OpenArts karta

Mandalan förmedlar skönhet och harmoni genom sin geometriska och symmetriska form. På OpenArt är mandalan en pågående process – kontemplativ, i kontinuerlig förnyelse. Det är Landrys konstverk som inbjuder till meditation och andlighet. Cirkeln är utgångspunkt, och inspiration hämtas från österländska religiösa traditioner, där mandalan representerar kosmos. Landrys mandala uppstår i mötet mellan objekt och ljus, och den lugnt roterande mandalan projiceras på väggen. Som ofta i sin konst använder Landry återbrukade föremål, här är det vattenflaskor av plast som i poetiska skuggbilder formar den andliga symbolen.



Samtala, utforska och skapa

Konsten sänder inte endast varningssignaler i årets OpenArt. Flera konstverk visar nyttan av att återbruka, att genom nya användningsområden ge tingen längre livslängd och rädda dem från att bli sopor. Diane Landrys konstnärsskap kretsar kring material som har förbrukats. Utav vardagsobjekt skapar hon installationer med både visuella element, mekanik, ljud och ljus.

Diane Landrys tre konstverk på OpenArt inspirerar till eget skapande, där var och en av oss kan bygga, laga, reparera och utveckla saker.

Ett återkommande element i Landrys konstnärskap är föremål som är kopplade till vatten - tvättmaskiner, petflaskor, paraplyer, båtar, kanoter och vattenfall.

- Skapa ditt eget konstverk av petflaskor eller något som annars skulle slängas.

Tanya Preminger – Towards the Sky

Nummer 49 på OpenArts karta

Genom naturens egna material – jord och gräs – öppnar sig konstverket

”Towards the Sky” mot himlen. Formationen av jord vilar lugnt mot planetens hölje. Den toppiga gräsklädda resningen spänns isär – i vilja att kommunicera i gränslöst universum. Preminger vill göra skapelsens universella väsen mer påtagligt, låta det immateriella ta fysisk gestalt. Hon ser vår planet som en levande kropp som kan känna och få kontakt med andra element i världsalltet. Vegetationen är planetens hud och jorden dess kött. Här öppnar sig Jorden för att skapa dialog med himmelen.



Samtala, utforska och skapa

Tanya Preminger använder naturens egna material i konstverket ”Towards the Sky”, som öppnar sig för att få kontakt i världsrymden.

Genom konsten kan hotet mot klimatet illustreras. Att jorden är skadad och har ett öppet sår blir en påminnelse om att vi måste ta hand om vår gemensamma planet.

- Hur skulle vi kunna bidra till en friskare planet?
- Hur kan konsten vara med och bidra?

Under Covidpandemien som pågått under flera år har fler och fler sökt sig till naturen.

- Hur ser din närmsta natur ut? Är det en park eller skog? Hur påverkas du av den?

Många i Sverige säger att de finner ro och det gudomliga i naturen.

- Förstår du vad de menar? Är det viktigt att vi har tillgång till natur i våra närområden?

Isabelle Demers & Fanny Mesnard – Happy Cast Aways

Nummer 33 på OpenArts karta

På Svartån ligger en mystisk ö placerad. Invånarna på ön har kanske brutit sig loss från något avlägset fastland och sedan flutit planlöst för att lägga ankare här. Det är en udda och färgglad grupp av djur som bor på ön. Olika arter lever i detta ekosystem: björnar, hundar, piggsvin, uttrar, skunkar, känguruer, kaniner och prärievargar. Konstnärspan duon vill både belysa hur användandet av djur och natur kan inspirera till magi och dagdrömmande och samtidigt kommentera en oro över klimatet och vår gemensamma framtid. Ön representerar ett slags jordiskt paradiset som belyser frågeställningar om naturens plats i stadsmiljöer.



Samtala, utforska och skapa

I "Happy Castaways" har Isabelle Demers & Fanny Mesnard skapat en egen värld där djuren lever lyckliga tillsammans. Men är allt som det ska? Castaways betyder skeppsbruten och djuren verkar ha det trångt på sin ö.

Tidigare i historien har liknande händelser beskrivits. Ett exempel är Noaks ark där Noak byggde en båt och tog med ett par av varje djurart undan en ödeläggande översvämning. Nu hotar havet att översvämma många av världens storstäder på grund av klimatförändringar med smältande isar på Arktis. Paradiset beskrevs tidigt som en muromgärdad trädgård med träd som gav svalka genom korsat av svalka. En annan typ av paradiset finns i landet Shangri la där människor tänks leva i all oändlighet.

- Diskutera först tillsammans och skriv sedan en text utifrån frågorna: Hur ser ditt paradiset ut? Vilka möjligheter och hinder finns i förverkligandet av det?
- Arbeta med motsatsförhållanden, bygg en paradiset av skräp. Använd funna föremål som till exempel trädgrenar för att skapa något nytt.

Tema: Gatukonst och det offentliga rummet

OpenArt gör hela staden till en konsthall. Konst med olika uttryck tar plats i de gemensamma rum som utgörs av stadens gator, torg, parker och vattendrag. Offentliga rum kallas de delar av staden som är tillgängliga för oss alla. I Örebro finns här både gamla och nya konstverk, till exempel frihetskämpan Engelbrekt, formad av konstnären Carl Gustaf Qvarnström och placerad på Stortorget år 1865, och den tankfulla flickan i Lena Cronqvists konstverk "På knä" från 2016 vid Karolinska skolan. Konst i staden kan markera minnen eller göra platsen vackrare, tryggare, intressantare och mer karaktärsstark.

Konst i offentliga rum kallas för offentlig konst. Den offentliga konsten ägs av alla i ett samhälle och är öppen dygnet runt. Det är vi som medborgare som betalar för den offentliga konsten eftersom uppdragen till konstnären oftast kommer från kommunala eller statliga enheter, så som Örebro konsthall i Örebro.

Gatukonst för konsten ett steg längre. Gatukonsten vill få oss som vistas i staden att reagera – att överraskas, att förskräckas, att få nya tankar, kanske fundera på vad som skapar trivsel i en stad. Det är vanligt att använda material som är nya i konstsammanhang. Till skillnad från den offentliga konsten så är gatukonsten oftast inte finansierad av någon. Gatukonstnärer börjar oftast med att ställa ut sin konst i det offentliga rummet på eget initiativ och blir sedan tillfrågade att ställa ut i andra miljöer eller på platser i staden där speciella tillstånd har beviljats.

I OpenArt finns flera konstverk av material som även annars finns i staden, till exempel vägskyltar, digitala skärmar, trafikmarkörer, grindar, staket, bänkar och byggnader. Konstnärerna bjuder in till debatt om vem som formar våra gemensamma rum – och vad som ska finnas där.

Karin Perers, skribent

Kristina Lindberg – Public Space

Nummer 39 på OpenArts karta

Skulpturen "Public Space" bjuder besökaren att stiga in i en minimal, avgränsad park. Kontrasten blir stor från omgivande öppen miljö till den lilla ytan, kringgårdad av stängsel. Lindberg väcker frågor om hur våra sinnen påverkas av storleken på rum och ytor – och om hur gränser mellan individen och kollektivet flyttas, i och med privatisering av gemensamma funktioner som post, apotek, hälso- och sjukvård, skola och äldreomsorg. "Public Space" symboliserar den sista gemensamt ägda marken i Sverige. När offentliga ytor blir mindre än de privata, kan de paradoxalt nog upplevas som något som begränsar, medan det privata blir till ett uttryck för frihet.



Samtala, utforska och skapa

Kristina Lindbergs konstverk "Public Space" är en minimal park. Där väcks frågor om hur människan påverkas av storleken på rum och ytor.

- Är det viktigt att vi har stora gemensamma utrymmen som skolgårdar och parker? Om ja – varför?

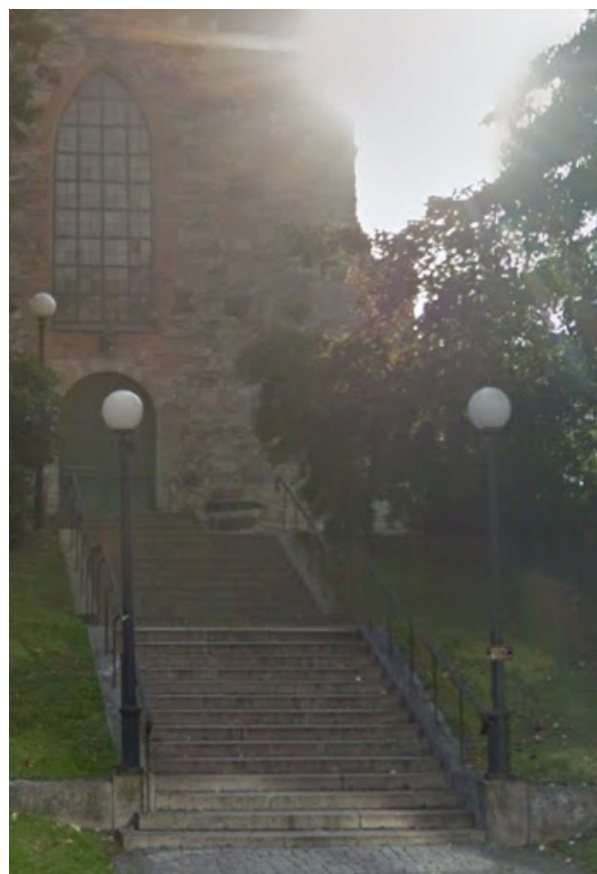
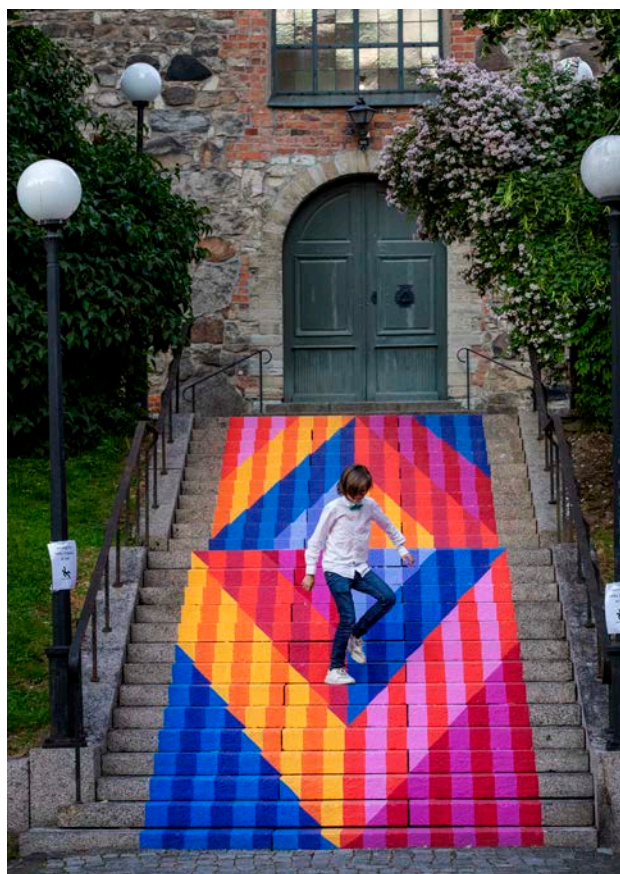
Jessie & Katey – Untitled

Nummer 54 på OpenArts karta

Trappan upp till Nikolaikyrkan lyser, nästan lyfter, av ny energi. Det färgstarka konstverket, med dramatisk geometri bär stegen mellan olika tidsåldrar. Konstnärssduon Jessie & Katey fogar en fläkt av framtid till kyrkomiljön som har rottrådar ända tillbaka till 1200-talet. Jessie & Katey är övertygade om att omgivningen påverkar människans känsloliv och sinnesstämning. Med sina konstverk vill de omvandla anspråkslösa, förbisedda offentliga utrymmen till attraktioner för sprudlande liv och lekfullhet.

Jessie Unterhalter och Katey Truhn är konstnärssduon från Baltimore, USA. Duon skapar storskaliga offentliga väggmålningar och installationer. Deras geometriska, abstrakta och färgglada uttryck förvandlar offentliga platser till levande och lekfulla upplevelser. Varje konstverk är unikt och format i respektfull relation till platsen, så även till OpenArt. Genom sina målningar engagerar de sig i platsens historia, arkitektur och kultur.

Sedan 2011 har duon skapat sina signaturmålningar över hela USA. I Örebro finns redan två målningar av Jessie and Katey, sommaren 2021 fick de i uppdrag att skapa två markmålningar på cykelbanan mellan centrala Örebro och Örebro Universitet.



Samtala, utforska och skapa

Jessie & Kateys konstverk ger trappan upp till kyrkan nya färger och mönster. Kanske är det konstverket som gör att vi överhuvudtaget lägger märke till trappan.

- Vilka känslor väcker färgerna – och vad betyder färgsättningen för stämningen i staden?

Tedde Twetman – SMHls sommarvisa

Nummer 7 på OpenArts karta

Konstverket “SMHls sommarvisa” ironiserar över svenskhet och allt det som hör den svenska sommaren till: gröna kohagar, porlande bäckar, smultron åt barnen och att alltid hålla ett öga på väderleksprognosen. För var är egentligen mer svenskt än att äta middag utomhus med filtar i beredskap eller att sjunga ”Du ska inte tro det blir sommar...” på en midsommarafton i hällregn? Så passa på att både njuta och att klaga över vädret i sommar, för sen är det ett år kvar till nästa gång.



Tedde Twetman – Hus till salu

Nummer 35 på OpenArts karta

Twetmans hus står i stark kontrast till de fantastiska villorna på andra sidan Svartån. Huset är gjort av sådana mäklarskyltar som nästan alla möter så gott som dagligen men som betyder olika saker beroende på vem som ser dem. Många, och särskilt yngre, har svårt att ha råd med en egen bostad när priserna går upp och budgivningarna skenar i väg. Mäklarskylten blir en ständig påminnelse om något onåbart.

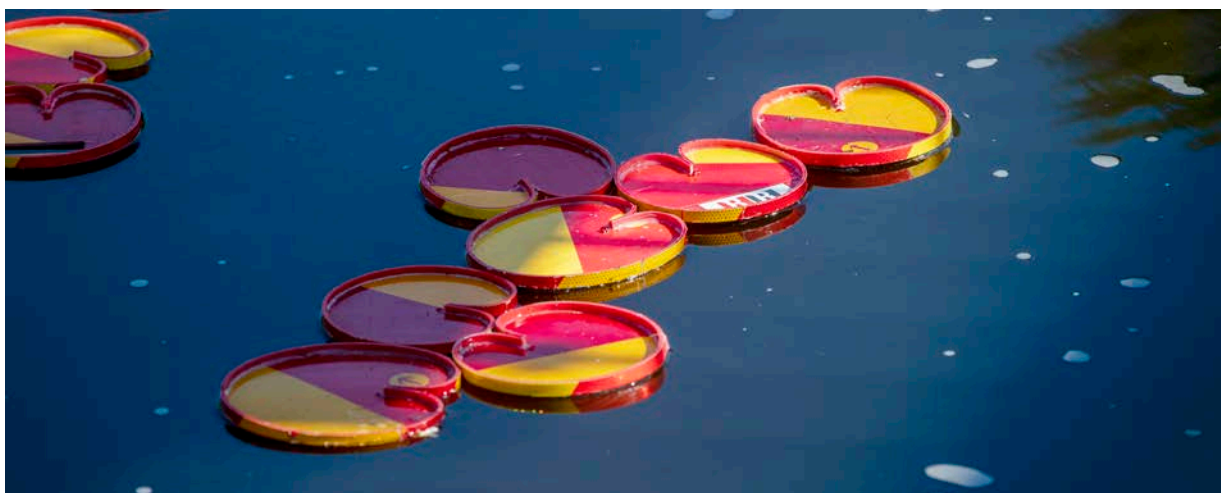


Tedde Twetman – Näckrosor och svensk bro

Nummer 36 på OpenArts karta

Som näckrosor i konstnären Monets trädgård och målningar guppar orangea blommor på Svartåns vatten. De är placerade av Twetman, och vid närmare titt visar sig de färgstarka, dekorativa objekten vara vägmarkörer med reflexer. Varje å som rinner genom en stad utsätts för bus, när cyklar, kundvagnar, vägkoner och annat kastas i, kanske av berusade människor på nattlig vandring. Twetman skapar konst av fenomenet. Genom sitt val av material väcker han uppmärksamhet, stryker under att staden förändras, både genom planerade åtgärder och genom nyckfullt rackartyg. Konstnären själv återanvänder föremål från stadens omvandling i ett konstverk som i sig förnyar Örebro.

I sin konstnärliga praktik jobbar Tedde Twetman med att ändra innebörden av ord, bilder och symboler och placera de i nya sammanhang, ofta med staden som projiceringsyta. Platser i staden som är tillfälliga och under förändring. Twetman själv skriver: "Mina verk tenderar att vara platsspecifika (gjorda för platsen) och syftar till att ifrågasätta eller reflektera samtiden; ofta genom att ge ny mening åt texter, bilder och föremål som betraktaren redan känner igen. Men ibland vill jag bara förverkliga en tokig idé."



Samtala, utforska och skapa

På Svartåns vatten guppar orange blommor som visar sig vara vägmarkörer. Det är ett konstverk av Tedde Twetman.

- Vad brukar vi annars se, kastat i ån? Varför utsätts ån för bus och nedskräpning? När är ån som vackrast?
- Ett annat av Twetmans konstverk påvisar hur få som har råd att köpa hus och lägenheter. Hur vill du bo? Vem bestämmer marknaden för bostäder?
- Tänk på en slogan/reklam/valbudskap som fastnat i ditt huvud. Använd dig av uppbyggnaden i din valda text (alliteration/upprepning/antites/annat) och gör din egen text på liknande sätt. Skriv/måla/texta/spraya texten i passande material och typsnitt.
- Är det ett effektivt sätt att återanvända etablerade slogans uppbyggnad till nya varianter? Ger detta nya tankar eller är det bara kul?

Abdalla Basher – Uncertainty اللّايقين

Nummer 63 på OpenArts karta

I "Uncertainty" bearbetar Basher frågan om det kollektiva tillståndet som mänskligheten befinner sig i just nu - angelägna frågor som klimatförändringar, migration, epidemier och spänningarna mellan kulturer världen över. Hur påverkar dessa frågor våra liv och beteenden och hur kommer vår framtid att se ut? På global nivå är mänskligheten som art väldigt sårbar, men också starkt sammankopplade. Kan bandet vi delar tillsammans vara det starkaste sättet att skingra vår rädsla och oro?

Abdalla Basher är målare och tecknare. Abdallas användande av starka färger förstärker den känslomässiga effekten hans konst har på betraktaren.

Abdallas konstverk kan ha en blandning av tekniker, som akrylfärg, sprayfärg och kollage, men är nästan alltid abstrakt. Abdalla har en kandidatexamen i Fri konst från Sudan University of Science & Technology. Han har deltagit i flertalet grupp- och separatutställningar i Sudan men också i Etiopien, Egypten, Dubai, Uganda och Sverige.

Abdalla Basher är under åren 2021–2023 innehavare av Örebro kommuns fristadsstipendium. Stipendiet delas ut till någon som är utsatt för förföljelse och/eller censur i sitt eget hemland.



Samtala, utforska och skapa

I konstverket "Uncertainty" bearbetar Basher många ämnen som är aktuella för hela mänskligheten just nu som klimatförändringar, migration och spänningar mellan olika kulturer. Genom att synliggöra frågorna får han oss att förstå att vi alla delar dem och att detta kan inge hopp. Basher förmedlar stora tunga frågor med enkla uttryck.

- Vad ser du i Bashers bilder av de frågor han behandlar?
- Blir det tydligt att framställa svåra frågor med abstrakta former eller hade budskapet blivit tydligare om Basher målat fotorealistiskt?

Tema: Delaktighet & identitet

Delaktighet brukar vi prata om i betydelsen 'att vara eller ta del av något'. Det innebär ofta mer än att bara ha ett inflytande, du är snarare aktiv i planering och genomförande av en aktivitet. Att vara delaktig kan också betyda att du har en egenupplevd känsla av att inkluderas i eller tillhöra en grupp eller ett sammanhang. När vi väljer att jobba MED någon, i stället för ÅT eller FÖR, får vi med ett perspektiv som vi annars kanske skulle ha missat.

I beteendevetenskap är identitet synonymt med självbild. Identitet kan vara självdefinierad. Hur upplever jag vem jag är/inte är. Identitet kan vara definierad av andra. En människans identitet kan formas hela livet, både av det vi själva väljer och kan påverka, eller det vi inte kan påverka.

Kerstin Björsson, Magasinet iMAGO

Inuti – Som ringar på vattnet

Nummer 58 på OpenArts karta

"Som ringar på vattnet" är en textil konstinstallation som med enkla material skapar effekt. När vi samlas kring en tanke kan effekten bli stor och som ringar på vattnet sprider den ut sig och påverkar oss på olika sätt. Ett kreativt samarbete där deltagare har fått skapa sin egen ring på vattnet med rockringar, textilier, band och garn i havets färger. Inutis önskan är att skapa en våg av kreativa rörelser som fortsätter växa och sprida sina ringar även utanför OpenArt.

En konstinstallation som har fått växa sig stor genom återkommande workshops och med hjälp av deltagare som tillsammans skapat ett hav av ringar. I samarbete med Kultur och Kvalitet, Kulturrummet AniAra, City Örebro, Örebro konsthall, Arvsfonden och Region Örebro län. Samt en mängd olika verksamheter runt om i Sverige och utomlands.

Stiftelsen Inuti grundades 1996 med syftet att skapa en kreativ och tillåtande arbetsplats för konstnärligt begåvade personer med intellektuella funktionsnedsättningar och/eller autismspektrumtillstånd. Idag driver Inuti ett galleri, en konstsamling och tre konstnärsateljéer i centrala Stockholm. Sammanlagt arbetar ett 80-tal personer inom Inutis olika verksamhetsområden. Med tonvikt på konstnärlig frihet är Inuti en plats för professionell, såväl som personlig, utveckling. Inutis ateljéer drivs som en daglig verksamhet enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Samtliga ateljéer erbjuder handledning från yrkesverksamma konstnärer och det finns två konstnärskooperativ.



Ana Isabel Diez – Cross (Stitch) Point

Nummer 68 på OpenArts karta

Ett omfattande broderi breder ut sig på ett otraditionellt material: En presenning. "Cross (Stitch) Point" kallar Diez konstverket – och öppnar för mångbottnade associationer. Korspunkt. Korsstyggn. Med ordet stygn mellan kors och punkt, leds tanken till både smärta och behov av att föra samman.

Diez engagerar sig för kvinnors situation i samhället. Hon utmanar, i korsdraget mellan arbeten som historiskt sett förknippas med det maskulina respektive feminina – som här byggnadsarbete och handarbete. I stället för traditionella korsstyggn har hon broderat X-styggn och Y-styggn, med en blinkning till de genpar som utgör en människas biologiska könsidentitet.

När Diez visar sina konstverk håller hon samtidigt en textilworkshop, en Costurero, där deltagare engageras i att skapa tillsammans och dela sina erfarenheter av att vara människa.



SIMKA – ÅL-KÅL-POTATIS-IS-BJÖRK & DÖDENS Ö

Nummer 23 på OpenArts karta

Tre flytande öar och flytbojar med levande träd berikar Svartåns vattenspegel vid slottet. Här flyter ett isberg, en kolossal potatis, Dödens ö och därtill grönskande träd. Iögonenfallande. Tankeväckande. Konstnärssduon SIMKA – Simon Häggblom och Karin Lind – undersöker antropocen, det förslag till epok i vetenskapen om jordskorpan som handlar om hur människans verksamhet påverkar planetens klimat och ekosystem. I arbetet med konstverken har SIMKA engagerat en grupp människor för att pröva ämnet. Nu bjuder de in oss alla att vara med i dialogen om människans plats på jorden och i universum. Interaktionen mellan konstverk och åskådare är kännetecknen för SIMKA.

Samtala, utforska och skapa

Deltagarbaserad konst bjuder in människor att vara med och skapa ett konstverk. Möten med människor under arbetet kan vara lika viktigt som slutresultatet. "Som ringar på vattnet" vill skapa stor effekt, för ju fler som deltar desto mer sprider sig

ringarna. "Costurero" samlar oss i hantverket där vi kan dela erfarenheter. I "ÅL-KÅL-POTATIS-IS-BJÖRK & DÖDENS Ö" har konstnärerna bjudit in deltagare i processen att reflektera kring människans globala påverkan. Deltagarnas reflektioner har påverkat konstnärernas slutliga konstverk.

När man slänger en sten i vattnet bildas en ring i vattnet som sprider sig längre och längre genom nya ringar som omfamnar den inre. På samma sätt kan en tanke spridas och få stor effekt när den sprider sig. Inför OpenArt har Inuti i projektet och konstverket "Som ringar på vattnet" haft samarbete med många organisationer och deltagare, både i Örebro och på andra ställen i Sverige och utomlands.

- Gör egna ringar eller starta ditt eget liknande projekt på din skola som skapar delaktighet.

Frida Ingha – Tillgänglighet för ingen alls

Nummer 47 på OpenArts karta

Frida Inghas konstverk består av en skylt som brukar användas som vägvisare. Texten på skylten står med punktskrift i stället för bokstäver. Problemet är bara att punktskriften sitter alldeles för högt för att någon med synskada ska kunna läsa den och att de flesta seende inte kan läsa punktskrift. Skylten är tillgänglig för ingen alls. Skyltens innehåll pekar inte mot någon destination utan består av ord som: föräldraskap, självbestämmande, utbildning. Aspekter som ofta är åsidosatta av samhället för personer utanför funktionsnormen.

Frida Ingha arbetar i sitt konstnärskap med att skapa texter och med att förvränga kända texter för att ge dem en ny innebörd. Frida har dövblindhet och jobbar mycket med taktila material och punktskrift i sina konstverk.

Fridas konst är ofta samhällskritisk och berör ämnen som jämställdhet, inkludering, makt och solidaritet. Hon använder sin egen kropp och sina egna erfarenheter för att förtydliga ableism/funkofobi. Funkofobi är en samlingsbeteckning för exempelvis fördomar om, särbehandling av och utestängande av personer med funktionsnedsättning.

Frida är frilansande journalist, föreläsare och konstnär. Hon har även en bakgrund som fotograf, informatör och redaktör. Hon driver en aktiv blogg och hemsida med titeln Ett gott liv – på annorlunda villkor.



Christina Bruland – Samtal på bänk

Nummer 32 på OpenArts karta

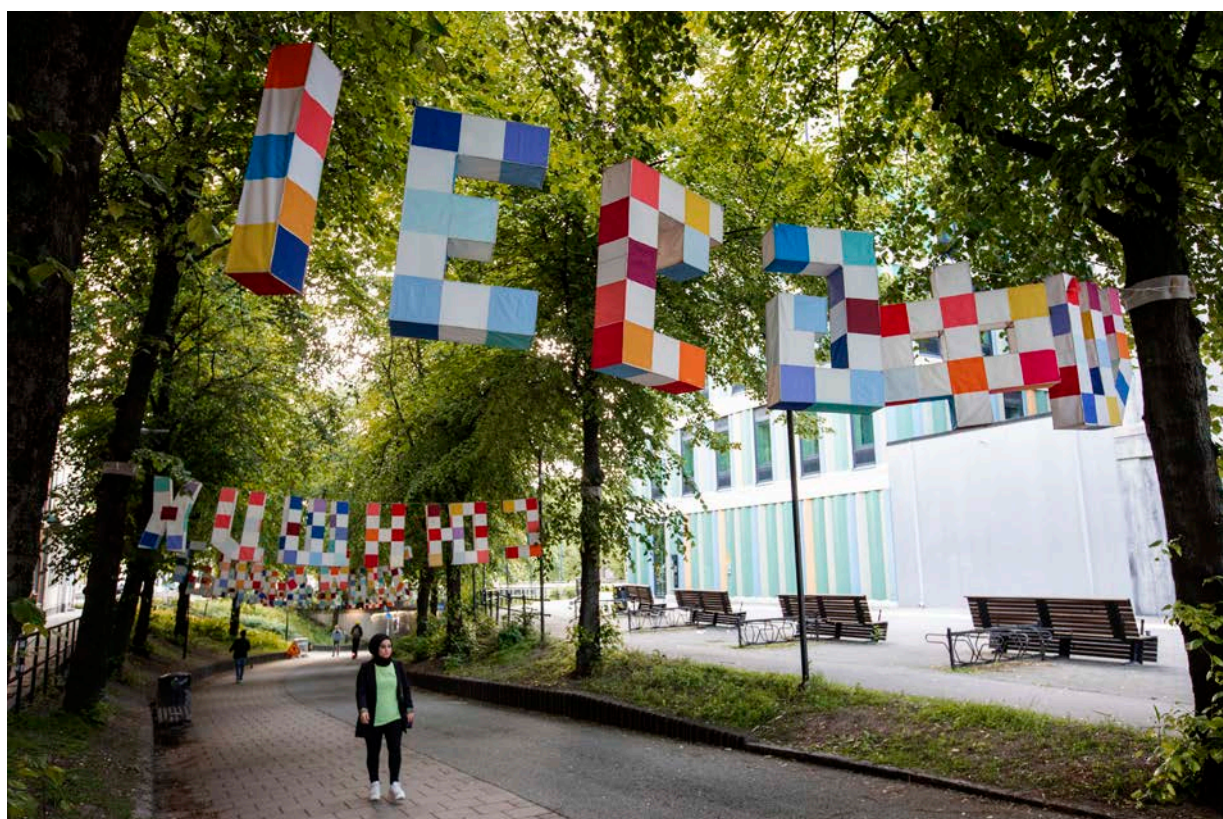
Dessa teckenspråksskulpturer undersöker händerna som språkliga förmedlare och fysiska avtryck av samtal på teckenspråk. Skulpturerna framställs genom att prata (teckna med händerna) i hinkar med våt lera, på så sätt skapas negativa former som fylls med gips. Ordens spontana form är över och bara avtrycken finns kvar. Skulpturerna bygger på samtal på teckenspråk som har ägt rum på dessa bänkar. Vi kan ofta komma ihåg en plats där vi har haft ett speciellt samtal. Kanske var det med en viktig person, eller så var själva samtalet viktigt. De enskilda orden försvinner ur minnet, medan den yttre formen av dem existerar under lång tid. På samma sätt slits skulpturerna allt eftersom, tills det till slut bara finns en fläck med gips kvar, ett "något" som fanns på den här bänken en gång i tiden.



JareKoziara – Three Alphabets

Nummer 4 på OpenArts karta

I skyn över en central cykelväg talar tecken. Som prydnader på rad framträder bokstäver från tre olika alfabet – det latinska, det judiska och det kyrilliska som används för att skriva på främst slaviska språk. Samtidens mångspråkiga och mångkulturella samhälle står i centrum för konstnären JareKoziaras installation. "Three Alphabets" både lockar till igenkänning och väcker önskan att vara med i gränsöverskridande kontakt som ger ny kunskap och förståelse av det till att börja med okända. Kanske dialogen i sommarens Örebro tar sin början redan i ordlös kommunikation, där vi – utan att förstå varandras språk – delar kulturella referenser som musik, dans, bildkonst och mat.



Samtala, utforska och skapa

Delaktighet kan vara en naturlig väg att skapa tillgänglighet. Ibland vill vi väl, men glömmer bort att prata med personerna det berör. "Tillgänglighet för ingen alls" är en kommentar på att försöka skapa tillgänglighet, utan delaktighet.

- Vem kan i slutändan läsa skylten?

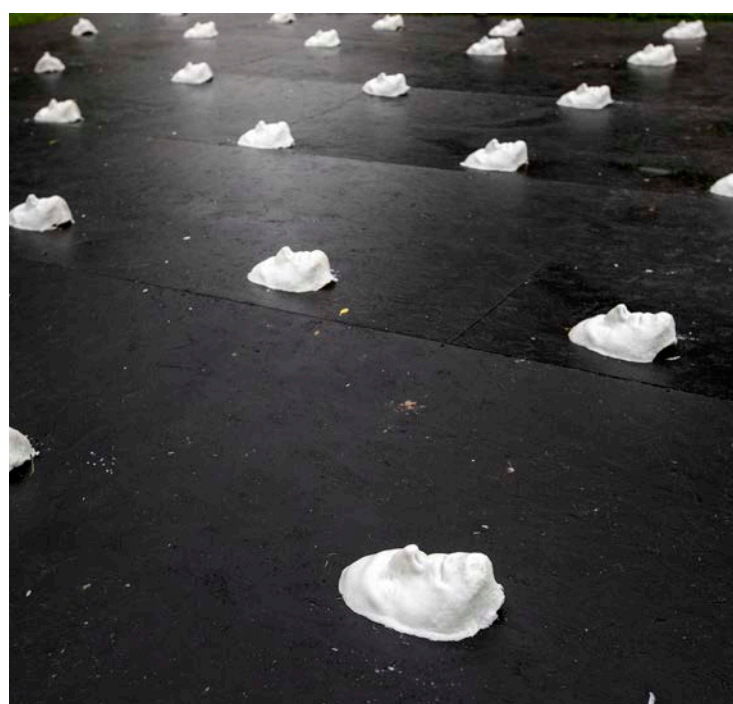
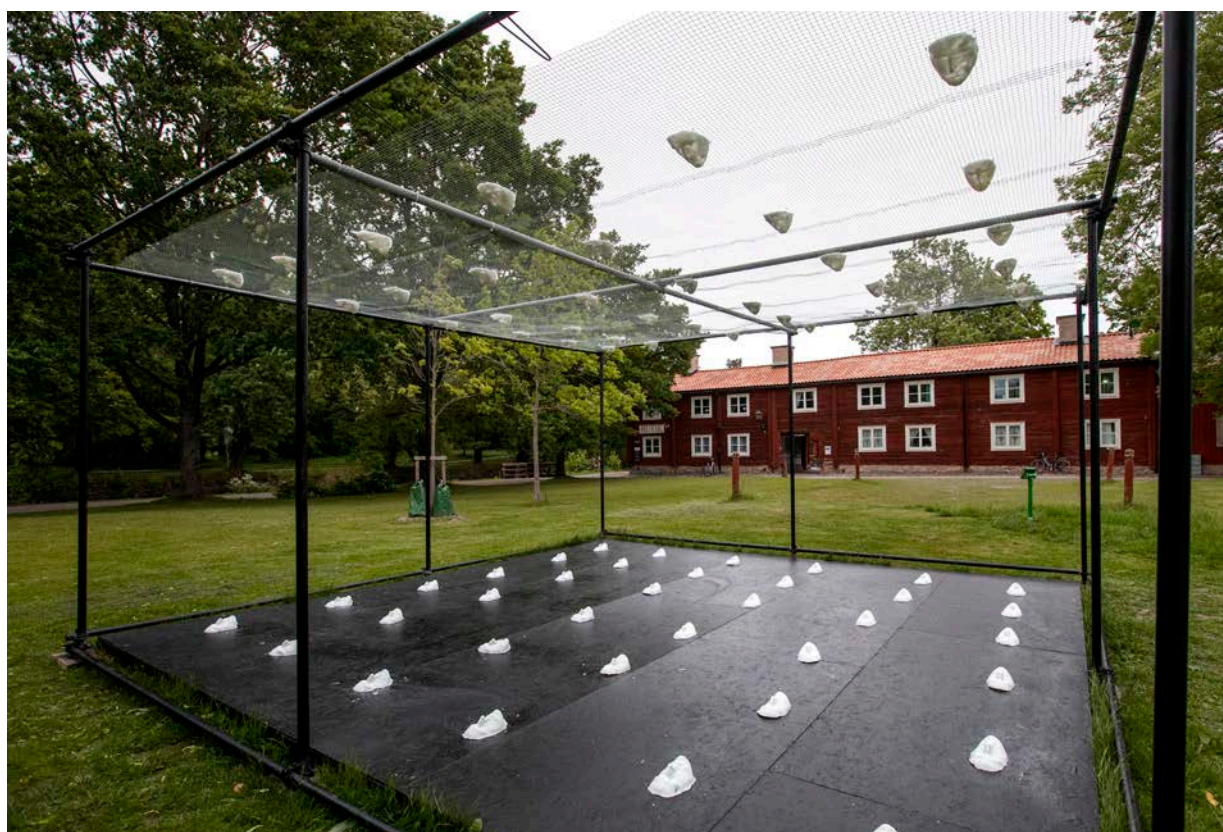
Hur vi kommunicerar kan vara ett sätt att inkludera eller exkludera människor. "Samtal på bänk" fokuserar på händerna som språkförmedlare och där händerna vittrar långsamt bort, som flyktiga ord. "Three alphabets" visar bokstäver från det judiska, latin och kyrilliska alfabetet. Kommunikation kan både skapa delaktighet och identiteter.

- Konsten brukar ibland kallas för ett universellt språk, varför då tror du?
- Vad är skillnaden på kroppsspråk och talat språk?

Felix Robert Huber – i am only me by accident

Nummer 42 på OpenArts karta

”Jag råkar bara vara jag” är den raka översättningen av konstverkets tyska titel ”Ich bin nur zufällig ich”. I objekt efter objekt upprepas konstnärens eget ansikte – blir till en installation av självvranssakan. De prövande frågor som Huber ställer sig själv, är allmängiltiga och avgörande även för oss besökare. Vad är det som exakt utgör just mitt ”jag”? Varför vill jag gärna dölja det bakom en fasad – eller kanske genom att verka vara kultiverad? ”Också är det viktigaste ordet”, säger konstnären. ”Varken människor eller ting, ögonblick eller idéer är någonsin bara en sak. De är alltid också något annat.”



Daniel Pešta – Chain

Nummer 74 på OpenArts karta

Videokonstverket "Chain" är ett av utställningens mest dramatiska konstverk. Vi ser en grupp likadant klädda män sittandes kring ett bord. Likt soldater väntar de på att deras ledare ska starta initiationsriten, tända elden och föra den mäktiga lågan vidare till var och ens hand. Diktatorers inflytande över lättmanipulerade massor och konsekvenserna därutav är något som Pešta återkommit till i sin karriär. I hans konstnärskap framträder ett övergripande tema där individen, likt en marionettdocka utan egen vilja, spelar sin roll i ett förutbestämt scenario. En fruktansvärd situation som individen är oförmögen att bryta sig ur.

Daniel Pešta vill inte begränsa sig till ett medium, utan experimenterar med många olika material. Måleri, skulptur, installation, video, assemblage och collage. Hans skulpturer består ofta av latex och resin, en massa som skapar en transparent och glänsande yta som påminner om glas när den har torkat. Det är ofta kroppsdelar och ansikten inblandade, en metafor för individen som klumpas samman och kategoriseras utifrån etnisk bakgrund, klasstillhörighet och kön.

Ett övergripande tema i Daniels konst är att individen har en förutbestämd roll utifrån genetiska förutsättningar, etnicitet, kön, social status, religion och politisk situation. En individ som spelar sin roll i ett scenario utan egen vilja eller förmågan att bryta sig loss.



PHOTOGRAPHERHAL – Zatsuran

Nummer 31 på OpenArts karta

Hos människan – liksom hos många andra levande varelser – finns en djup inneboende längtan att förenas med en annan. "Tu skola varda ett" löd orden förr i vigselceremonin. Åtrån rymmer en energi som tycks påverka all materia i världen, menar Photographer Hal och visualiserar kärlekens kraft i foton på älskande par. Hal vakuumpförpackar paren – och ibland deras kära ägodelar. När luften sugs ur, ändras positioner. Det till synes kaotiska resultatet, rymmer en naturlig ordning och struktur. Själv ser Hal likheter mellan kärleken och en stjärna som, när den dör, krymper och skapar ett svart hål som suger in sin omgivning.



Marianne Schmidt – ...Alltså finns jag

Nummer 55 på OpenArts karta

Efter en omfattande minnesförlust förlorade Schmidt stora delar av sitt förflutna och därigenom också sin framtid. Genom att undersöka förhållandet mellan tiden, minnet och identiteten kan hon i viss mån återskapa sig själv och den värld hon lever i.

”Min fot tränger ner i och växer upp ur marken, rotar sig och därigenom även mig. Trots minnesförlustens identitetslöshet och autisms utanförskap kan jag ta fysisk plats i en för mig obegriplig värld. Jag lämnar ett avtryck av rätten att vara, för oavsett vem jag är och en gång var, vet jag att jag finns.”



Samtala, utforska och skapa

”i am only me by accident” är ett försök till självporträtt i en värld som ständigt påverkar oss, vad är det egentligen som finns kvar av ”jag”?

- Vad är det som utgör ditt jag? Gör en lista över vad som utgör dig.

I ”Zatsuran” ser vi par i kärleksrelationer visa ting som de identifierade sig med.

- Vilka av dina ägodelar identifierar du dig mest med?

En identitet kan försvinna i en minnesförlust och autism kan skapa utanförskap. ”...Alltså finns jag” är både ett försök att forma en identitet igen och ta plats i ett till synes obegripligt samhälle. En del tappar sin egen identitet under påtryckningar eller tycker det är lättare att bara följa andra. ”Chain” visar hur en diktator kan styra våra tankar och handlingar.

- Ger den här konsten dig tankar på vad du är del i och vad som definierar dig?

I Daniel Peštas verk ”Chain” förs vi till en skrämmande och suggestiv plats. Ett antal likadant klädda män sitter tillsammans runt ett bord i en öde fabrikslokal. En man tänder eld på sina invirade händer och elden sprids vidare från hand till hand, från man till man.

- Diskutera tillsammans, vad är det egentligen som händer?
- Är de medlemmar i någon hemlig sekt eller är det en situation som vem som helst kan hamna i?
- Vad är det som får oss att som grupp eller i internets anonymitet ryckas med av stämningar och handlingar?
- Hur stärker man sin egen tanke och vilja?

Tema: Existentiella frågor

Existentiella frågor handlar om vad det innebär att finnas till och att existera. Frågorna har varken enkla eller självklara svar. Svaren behöver inte heller vara absoluta, de kan skifta över tid. Filosofer har brottats med dessa frågor genom tiderna. Det är frågor som både kan ställas individuellt till mig själv, eller allmänt till mänskligheten som sådan. Vem är jag som människa? Vad innebär det att vara människa? Vad är meningen med mitt liv?

Existentiella frågor kan också handla om hur vi uppfattar världen omkring oss. Vad är det som gör ett bord till ett bord och hur skiljer sig bordet från stolen? I konstnärliga sammanhang kan frågan ”vad är konst” dyka upp. Ett svar kan vara det vi säger är konst eller ett sätt att tänka.

I konsten som du möter kan du både hitta de existentiella frågorna formulerade på olika sätt och kanske även dina svar på livets stora frågor.

Kerstin Björsson, Magasinet iMAGO

Luciana Rondolini – Cosmic Calamity

Nummer 18 på OpenArts karta

Vid en första anblick ser Luciana Rondolinis konstverk mest ut som en kul och lekfull idé, en stor glass som någon ännu större tappat. Och visst handlar det om stora saker som tidens gång, slumpen, universum och att allt har ett slut. Denna isglass, stor som en människa, är en liknelse för vår dödlighet, en metafor för förgängligheten och att inget varar för evigt. Isglassen smälter långsamt under dagen och till slut återstår bara pinnen, stommen, skelettet i en pöl av smältvatten tills nästa glass placeras på samma plats...

Rondolini har i sitt verk "Cosmic Calamity" skapat en jätteglass som smälter bort under dagen. Det ser roligt ut med en smältande enorm glass mitt i staden, men när den har smält finns bara pinnen och lite kladd kvar. Titeln på verket blir på svenska Kosmisk Olycka vilket leder tanken till andra sammanhang än bara glass.



Malin Tivenius – Rum för avsked

Nummer 30 på OpenArts karta

I anslutning till sjukhusens bårhus finns ett rum där anhöriga kan ta farväl av personer som gått bort. Ofta finns även ett väntrum. Sjukhus är känsliga miljöer där det finns en genomtänkt plan för konsten som beställts och skapats särskilt för platsen. För Tivenius var det en nyfikenhet på förutsättningarna för konsten i dessa miljöer som fick henne att börja arbeta med konstverket.

I pandemin har det varit svårt för att träffa sjuka, ta avsked och hålla begravningar. Vårt system för att underlätta förlust har satts ur spel. Tivenius flyttbara skulptur består av ett väntrum och ett avskedsrum där besökaren kan skänka en tanke till någon som inte längre finns i livet.



Mats Lodén – Katedral - ett konkret

Nummer 41 på OpenArts karta

Som en symbol för mänsklig strävan sträcker sig katedralen mot skyn. Den är blåare än himlen, öppnare än de modigas drömmar, en scen och salong laddad med möjligheter. I sin gestalt är den både stark och bräcklig, byggd av massivt trä, men utan väggar eller skydd för den som träder in. Mest av allt är Lodéns högresta skulptur en plats för eftertanke. Så här säger han själv: ”Konkrement kan vara uttryck för förstelning i en organism. Växa samman är en annan betydelse. Nu bär jag drömmen att katedralen ska få oss människor att släppa loss tankar och känslor så att vi – med respekt för varandra – växer samman.” Katedralen är en mobil konstruktion på turné genom Sverige.



Samtala, utforska och skapa

Vi kan ställas inför existentiella frågor när livet börjar eller slutar. Någon föds och någon dör. En person som alltid har funnits där finns inte längre, eller så kommer du inte kunna fortsätta följa en person genom livet. Konstverken ”Rum för avsked” är en plats för avsked och ”Katedral - ett konkret” kan förknippas med många olika slags mänskliga livshändelser. En smältande glasspinne, som ”Cosmic Calamity”, kan också påminna oss om livets förgänglighet och att inget varar för evigt. Inte bara glass, utan allt, är förgängligt.

- Vilka avtryck lämnar vi efter oss? Hur vill du bli ihågkommen?

I den isländska medeltida texten Havamal står:

Fänaden dör / fränder dö / själv dör du likaledes; / ett vet jag som aldrig dör: / domen som fälls om den döde.

- Diskutera vad som är viktigt i livet och vad du minns av människor eller djur du känt som nu inte finns mer.

Susanne Schmidt Nielsen – cargo

Nummer 60 på OpenArts karta

I kraftfulla nystan av tyg samlar Schmidt-Nielsen minnen och upplevelser från oss alla. Hon kallar konstverken ”cargo” och låter dem bli sinnebilder för det som vi människor alltid bär med oss – bagage som finns i vårt inre, som i olika livsskeden kan ta sig nya former och skepnader, men som alltid påverkar oss. Konstverken är placerade längs Köpmangatan, där många människor ständigt rör sig. På sittbänkar, vid entréer och på fasader finns de – inbjuder till dialog och begrundan. Tyget är svart och hårt buntat. Kanske är det berett att lagra den svarta klumpen inom just mig – lätta min börda, stoppa ältandet och göra mig litet friare och gladare.



Samtala, utforska och skapa

Omvälvande upplevelser i livet, såsom en kris, uppbrott från relationer, att bli uppsagd, flytt till en ny plats eller sjukdom, kan utlösa existentiella frågor. Konstverket ”cargo” funderar på vad vi bär med oss genom livet och hur det förändras.

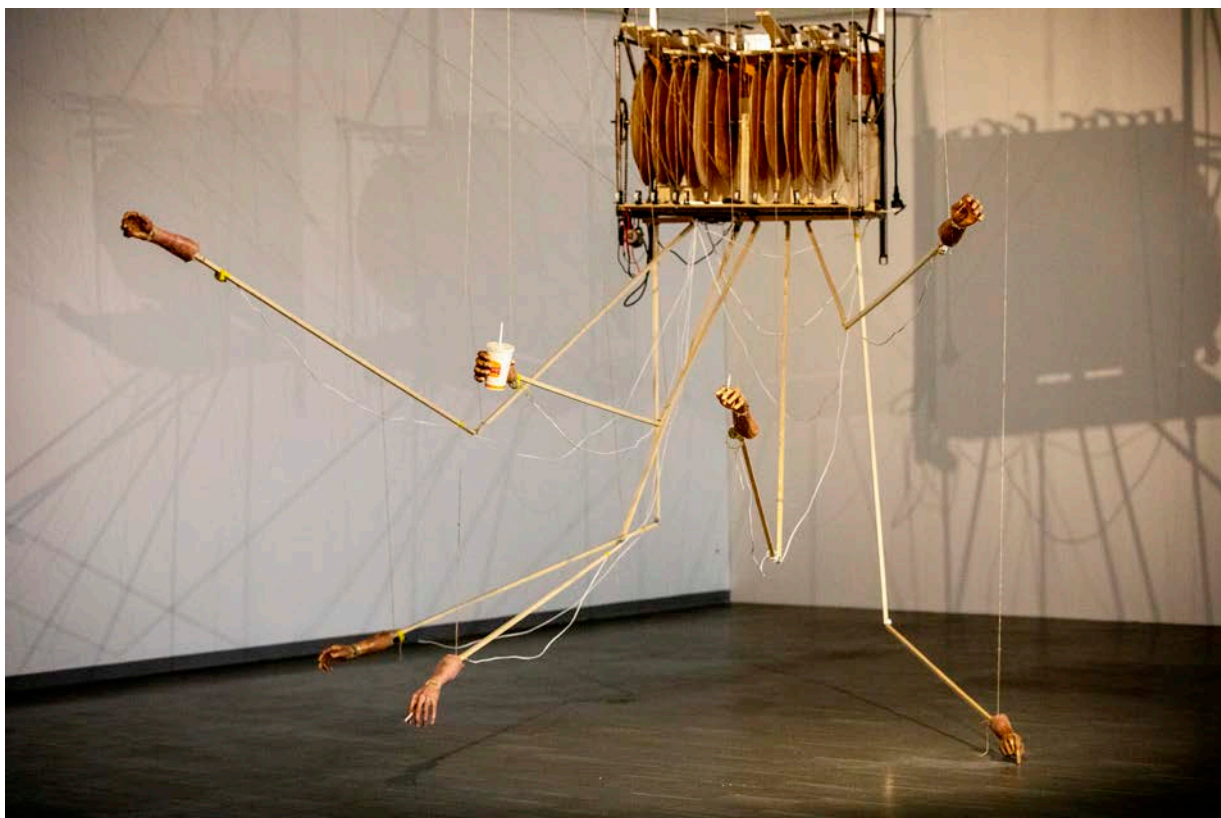
I sitt konstverk ”cargo” (frakt) skapar Susanne Schmidt-Nielsen knutar av svart textil liknande stora klumpar. Hon beskriver i dem sådant vi alltid bär med oss och som påverkar oss och tar sig olika uttryck i olika tider. De olika cargos bär vi alltid med oss, men kan beroende på omgivningen uppfattas olika.

- Vilka cargos bär du med dig? Ser de ut på något visst sätt?
- Objekten i utställningen är svarta, men våra minnen och erfarenheter kan vara både ljusa och mörka. Vilken färg har dina?
- Går de att fånga i en skulptur eller går de att måla av?

Tobias Bradford – As my eyes adjust

Nummer 67 på OpenArts karta

Vi förknippar ofta det övernaturliga så som andar, spöken och hemsökelse med en känsla av rädsla. Men vad som möjligtvis är lika eller ännu mer skrämmande är tanken på det kanske inte finns något mer än vad vi upplever och uppfattar som nutiden eller verkligheten. Bradford har inspirerats av spiritism och det behov av verklighetsflykt och tro på en andevärld och mytologi som vid en första anblick kan verka tillhöra det förflutna men som än i vår tid fortsätter att påverka vårt tänkande. "As My Eyes Adjust" handlar lika mycket om brist på tro som själva tron. Det övernaturliga kippar efter andan när magin skingras av upplysningens skarpa ljus.



Samtala, utforska och skapa

Vi kan söka svar på livets frågor genom religion och andlighet. "As my eyes adjust" funderar på om andlighet är en verklighetsflykt.

- Är vi rädda för att livet tar slut? Vad är det vi flyr ifrån?
- Vilken betydelse kan religionen ha för människor? Inom religion är det vanligt att använda sig av symboler och objekt, som till exempel ikonbilder och totempålar. Varför då tror du?
- Hur påverkas upplevelsen av "As my eyes adjust" genom att betraktaren får se mekaniken bakom?